

Radivoj Pahor

Poskus vrnitve

Od daleč sem te gledal,
sinje mesto:
v svečavi mokrih lun si se smehljalo,
šumelo v murvah,
sládko brbotalo
in sem verjel, da mi ne boš nezvesto.

Od blizu sem te videl,
mesto sinje:
z boleštvjo v prsih poješ o svobodi,
drhtiš v valovju
in se daješ usodi,
objemaš svet in trpko kraško brinje.

Od tukaj so
lepote vznemirljive:
ljubkuješ med oboki drzne sanje
in se ne braniš lepe bognje Žive!

Od onkraj slišim
mrzlo britev časa:
še iščeš med ozvezdji svoje panje,
zgubljeni sin slovenskega Parnása?

Lepa Vida

V gliněni rob srcá
sem vtisnil dlan,
poljubil njeno mrzlo kraško reko
in se odpravil
kakor romar v Meko
ob svete kamne svojih skritih sanj.

Kako si plah,
glineni vrč samote!
V saminah tihe in v tišinah same
prebujáš upe
v tesnem kotu jame,
na dnu nesrečne Vidine lepote ...

Gliněni plašč
odéla je zvestoba!
Čigav si, romar k njeni mrzli reki?
Le Vidin zdrš je slišal onkraj roba.

Brezšumni val
se je dotaknil lica,
kot lesk večera se rodí v oseki ...
In tja pod nébes je zletela ptica.

V prešerni noči

Od rož do vaze
so poti neugnane,
v prešerni noči biblično mikavne:
dobiš odpustke
za smeri neznane,
kjer se godijo igrice zabavne.

Nihče ne vpraša,
koliko kaj stane.
Pač ni tak dan, da bi koprive jedli!
Vsak pameten
pomisli na banane
in vse, kar sodi zraven – bi prisedli?

Hudó je nam,
ki smo sedaj na svetu,
ko ženski panj medí tako sproščeno,
da je preskromno peti zanj v sonetu!

Naj torej rože
sprejmejo vse vaze,
saj vemo, da na koncu, ko bo jutri,
za suhim cvetjem skrijemo obraze.

Še smrti ni

Samevaš v meni
kot zavržen kamen,
kot molk svetlobe in brezup svarila.
Še iščeš zgodbo,
ki se ni zgodila,
in greješ prsi, kjer je ugasnil plamen?

Mordà le slutiš
krhko vez bližine:
pod lubjem tisoč let sva se iskala!
Ob mrzli reki
klovna sva postala,
v bolesti sama – kot obèt, ki mine.

Kako neznosni
so kristjanski klici!
Preblizu sonca, kjer bi radi umrli,
predaleč v krošnjah, da bi se ozrli.

Kako brezbrežna
so nebeška vrata!
Še smrti ni ... Le dva labodja svata
iz kmečkih glav, posekanih v Gorici.

Dama bianca

Katero pesem
slajšo bi od njene
zapel boginji na prepadni steni?
Si upal z njo,
da val ljubeči ženi
povrne sólze, rádosti zgubljenê?

Od prasketlobe
do slikarjev časa
je kratka pot, a dolgo potovanje ...
Še ljubiš jo,
ki ti je vézla sanje
od prebujênja do gluhôte Krasa?

Z valóvi val
se vrača med spomine:
na kraški zemlji, z rujem obsijani,
je zrasel v temni bor – iz bolečine!

Pričakam te,
ko se svetloba skrrije.
Na tistem kraju, ob otožni skali,
še slišim kdaj devinske elegije ...

Biljana

Nocoj še sme
v zelene soške brajde
večerni mesec, ko polzi z oblakov.
Si najin deški glas,
šepet korakov?
Mordà je smrt, ki ljubega ne najde ...

Ne najde sólze,
kamor se pregnana
v jetniški mah poskrila je svetloba.
Si najin tih grobar,
srca zvestoba?
Čez griče v belo noč medlí Biljana.

Medlí Biljana
v biblijski golgoti:
v zadušni čas ob ljubem boš ihtela
še onkraj kresa, ki temní v lepoti.

Temní v lepoti
njen samotni genij:
ko v senčni brajdi muzam boš zapela,
zpoj še njemu, le srce – zakleni!

Dve vodi

Dve reki sva,
dve ljubi, dva objema,
povsod sva dvojni: daješ in dobivaš.
Nevidna sla
v brezpotjih sva obema
varljiva maska: vse poveš in skrivaš.

Sovodnji sva,
dvojina brez tančice:
v škrlatnem pesku bova z roso tkali
lepljivo slast
in grozo rajske ptice,
z vodómci bova drobno sled iskali ...

Sovodnji sva
in v dvojni spev rojeni.
Še pod večer, v glineno slutnjo ujeti,
dve sestri sva, a v njej obe zgubljeni.

Dve reki sva
in ples valov je najin dom.
Čez bele grúdi sva nemir obéta
in večni dvom: dve ljubi, dva objema
– noč tatov!

Sesljan

V čarobni spev noči
si me ovila,
ko v kraških čupah dišal je zaliv,
in poletél sem,
mlad galeb igriv,
v valove tvojih ust, ki so ljubíla.

S poletnih lun
si glad selila vame,
v razprtih krošnjah tiho koprneča,
in sem si vzela,
kjer se rojeva sreča,
njen zlati lesk, ki si ga skrila zame.

Od tistih dni,
ki se jih svit dotika
z osutim lubjem tople slane vode,
ostajaš v meni plaha trepetlika.

Prihajava,
čeprav vse bolj ranljiva
in vse manj sprta s slepo igro usode.
Vonj kraških čup še vabi iz zaliva ...

Timava

Od črnih mej,
akacij, lip šumečih,
v štivánske bore, hraste in zidáve
je votla reka
iz poganjkov spečih
priklícala v moj stih gazí sanjáve.

Z otožnim glasom
vabijo svetišča
v mitréj izjokat grenko zapuščino.
Morník ohlaja
tôplo slast ognjišča,
ko s kraških trstov luščim bolečino.

Popotni tam še najdeš
kal modrósti:
njen žarki lesk in tempelj iz davnine
živita zvesta kratkim dnem prostósti.

Od belih kamnov
do sidrišč v pisavi,
kjer raste mah in se dobrika luna,
ostajam z njo v brežinah ob Timávi.

Ločje

V norosti čas
in mučnih preizkušenj
in nežnih lovč brez vaših privoljenj
se na večer
priplazita z brezpotij
moj zvesti rabelj in polblazni sel:

veníški glas,
ki sam nekje minéva,
in deški mah, ki se boji bližin ...
Njun temni brat
me spremlja, ko bežim
pred mrzlim jutrom v krhko ločje speva.

Zaman si rišem
drobna zrna sreče
v oblak prelestni z opuščênih staj ...
Le plaho prošnjo mi srce šepeče:

v zelene lipe, oljke,
v svet tam dôli,
bi pletel svitke z roba kraških lun
in ljúbil bi, kar je biló – nikoli.

Doberdob

S temačnih grabnov
se v brezumje časa
med vaške kale vračajo duhovi.
Poljane spijo,
v zemlji spe grobovi,
še v domju skupaj na oborkih Krasa.

Čez njive straši
ples ognjene ptice –
svinčena smrt, ki legla je med vrste
pobitih mož ...
V lesene, prazne krste
jih s strmih lazov slišim do Gorice.

Kako je tam,
kjer spite v mrzli jami,
v zasutem rovu, v skali, pod ledino?
Še kratek sen – in pridemo za vami!

Ostal boš sam,
grobár na tuji gmajni,
in klical boš svoj grôbni klic v dolino
in lajnal boš na svoji mrtvi lajni ...

Brevir srca

Je tvoja roka,
ki se v moji skrije
in kakor sla ponikne med obzorja?
Potího krade
tèmni sólzi mórja
njen kačji smeh in pije njeno vino.

Brevir srca
pa duše ne spočije:
zorí v preludij in vezivo speva,
skelí v zavetju
simoníje dneva,
drhtí v kristalni krogli herezíje ...

O, lepa starka,
kómu spiraš rano!
Ostajam suženj tvoje dolge sence,
ki noč in dan pošilja sle za mano.

Tako sem sebi
nerešljiva uganka:
dovolj od blizu vidim daleč vase,
a kaj bo jutri, ve samo – ciganka.